

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 31 december 2024

1082/2024

Lag

om temporär ändring av 45 och 50 § i hälso- och sjukvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras temporärt i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) 45 § och 50 § 7 mom., sådana de lyder, 45 § i lagarna 1516/2016 och 581/2022 samt 50 § 7 mom. i lag 1516/2016, som följer:

45 §

Arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården

En del av de undersökningar, åtgärder och behandlingar som är sällan förekommande eller krävande och därför ska kunna upprepas, eller som kräver specialkompetens inom flera områden för att förvärva och upprätthålla den kunskap och kompetens som krävs eller betydande investeringar i fråga om anordningar och utrustning för att säkerställa kvaliteten, patientsäkerheten, genomslaget, produktiviteten och effektiviteten inom hälso- och sjukvården ska sammanslås till de större enheterna. Den specialiserade sjukvård som centraliseras nationellt ska sammanslås till färre än fem universitetssjukhus. Bestämmelser om vilka av de uppgifter i fråga om planeringen och samordningen av den nationella helheten som ska förordnas en eller flera nationella aktörer får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den specialiserade sjukvård som centraliseras regionalt ska sammanslås till fem universitetssjukhus eller av särskilda skäl till ett annat sjukhus på motsvarande nivå. Dessutom sammanslås, för en ändamålsenlig arbetsfördelning mellan sjukhusen, den specialiserade sjukvården till de enheter med omfattande jour dygnet runt som avses i 50 § 3 mom. och den kan sammanslås till de enheter med jour dygnet runt som avses i 50 § 4 mom.

Sådan operativ verksamhet som kräver operationssal eller liknande samt anestesi ska sammanslås till de sjukhus som har samjour dygnet runt för primärvården och den specialiserade sjukvården.

Trots bestämmelserna i 3 mom. kan en del av dagkirurgin och sådan operativ verksamhet inom olika specialområden som förutsätter endast kortvarig eftervård, när de kräver operationssal eller liknande samt anestesi, utföras också vid välfärdsområdenas sjukhus i Kemi, Oulainen, Salo, Nyslott eller Valkeakoski, eller vid HUS-sammanslutningens sjukhus, även om samjour dygnet runt för primärvården och den specialiserade sjukvården inte upprätthålls vid dessa sjukhus. Primära protesoperationer i knä eller höft som dagkirurgi får temporärt utföras vid dessa sjukhus, om det finns risk för att den längsta väntetid för att få vård som anges i 52 § överskrids i välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningens område och välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen inte kan skaffa dessa operationer i tillräcklig utsträckning från andra välfärdsområden. Att operativ verksamhet upprätthålls vid dessa sjukhus får inte äventyra personalens tillräcklighet vid universitetssjukhu-

sen eller centralsjukhusen, eller välfärdsområdets eller HUS-sammanslutningens ekonomiska bärkraft eller fullgörandet av organiseringsansvaret i övrigt. Välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen ska också säkerställa kompetensen, kvaliteten och patientsäkerheten.

Sådana mindre åtgärder som kräver narkos eller lokalbedövning och förutsätter anestesilogisk kompetens, som kan genomföras patientsäkert även i andra lokaler än en operationssal och som kräver endast kortvarig eftervård av patienten, kan dessutom vidtas också vid en annan verksamhetsenhet som tillhandahåller hälso- och sjukvård, om välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen säkerställer att kompetensen, kvaliteten och patientsäkerheten tillgodoses.

Välfärdsområdet och HUS-sammanslutningen får skaffa sådan operativ verksamhet som avses i 3 mom. endast från en sådan privat tjänsteproducent vars sjukhus finns i den omedelbara närheten av ett offentligt universitetssjukhus eller centralsjukhus och som har ett integrerat funktionellt samband med sjukhuset i fråga.

Välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen får dessutom skaffa operationer och åtgärder som avses i 4 och 5 mom. också från en annan privat tjänsteproducent än en tjänsteproducent som avses i 6 mom. Från privata tjänsteproducenter får det skaffas sådana primära protesoperationer i höft eller knä som patientspecifikt är lämpliga att utföras som och planeras att utföras som dagkirurgiska åtgärder. En förutsättning för anskaffning av primära protesoperationer i höft eller knä är dessutom att den längsta väntetid för att få vård som anges i 52 § riskerar att överskridas.

En förutsättning för anskaffning av operationer och andra åtgärder är att välfärdsområdet eller HUS-sammanslutningen tillsammans med tjänsteproducenten säkerställer kompetensen, kvaliteten och patientsäkerheten i verksamheten samt praxis för förflyttning av en patient till ett universitetssjukhus eller centralsjukhus, om en operation eller en annan åtgärd kräver fortsatt vård på ett sjukhus.

Sådana välfärdsområden i vilka det finns ett universitetssjukhus och HUS-sammanslutningen ska tillsammans komma överens om vilka enheter som ska ge den specialiserade sjukvård som centraliseras nationellt. Om välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen inte kan komma överens om till vilka sjukhus eller enheter verksamheten ska sammanslås eller om avtalet inte uppfyller förutsättningarna för säkerställandet av kvaliteten, patientsäkerheten, genomslaget, produktiviteten och effektiviteten, kan statsrådet bestämma innehållet i avtalet.

Genom förordning av statsrådet

1) föreskrivs det om den nationella och regionala arbetsfördelningen i fråga om välfärdsområdena och HUS-sammanslutningen och deras sjukhus, om de undersökningar, åtgärder och behandlingar som ska centraliseras och om de operationer och åtgärder som avses i 4, 5 och 7 mom.,

2) får det föreskrivas om vårdgivande enheter, om den operativa verksamhet som avses i 3 och 6 mom. och om de kvantitativa krav och andra krav på undersökningar, åtgärder och behandlingar som ska uppfyllas vid arbetsfördelningen och centraliseringen.

50 §

Brådskande vård

Närmare bestämmelser om villkoren för att ordna jour inom olika medicinska verksamhetsområden utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet föreskrivs det om villkoren för omfattningen av förlossningsverksamheten. Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja tillstånd att avvika från dessa villkor, om det behövs för tjänsternas tillgänglighet eller för patientsäkerheten. Närmare bestämmelser om grunderna för brådskande vård, om uppgifterna och kvalitetskraven inom brådskande mottag-

1082/2024

ningsverksamhet och vid enheter för omfattande jour dygnet runt, vid samjouren för jour dygnet runt och vid enheter för jour dygnet runt inom primärvården och akutmedicinen, om närmare villkor för beviljandet av tillstånd till undantag samt om samarbetet mellan jourenheterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2025 och gäller till och med den 30 september 2025.

Helsingfors den 30 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso